

ANAOKULU BİLGİLENDİRME VE YÖNLENDİRME TASARIMLARININ GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI AÇISINDAN İNCELENMESİ: SADİKA SABANCI KREŞİ ÖRNEĞİ

M. Emir FİDAN*, Mehmet Emin KAHRAMAN**

Özet

Bilgilendirme ve yönlendirme tasarımı, grafik dilin ve görsel iletişimin betimleme işlevinin kullanıldığı temel bir alandır. Doğal ortamında var olan işlenmiş bilginin, daha iyi ne şekilde alıcıya aktarılabilceği problemine eğilir. İletişim problemlerine görsel dil üzerinden çözüm getirmek için eğitim-öğretim süreçlerinde olduğu gibi hedef kitle ve algı düzeyi önemlidir.

Araştırmada, bilgilendirme ve yönlendirme tasarımlarının anaokulu düzeyi öğrenciler için nasıl tasarlanması gerektiği sorusuna cevap aranmaktadır. Bu kapsamda, Yıldız Teknik Üniversitesi Sadıka Sabancı Kreşi örneklem olarak seçilmiş ve anaokulu öğretmenleri ile görüşme yapılmıştır. Görüşülenlere, öğrencilerin ilgi yönü ile algı ve çağrışım düzeylerini tespit etmeye yönelik sorular yöneltilmiştir. Görsel algı düzeyinden yola çıkarak tasarım için kriterler tartışılmıştır. 3-6 yaş aralığındaki çocukların görsel algısının, tasarımı yönlendirici bir etmen olarak ele alınması gerektiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: bilgilendirme ve yönlendirme tasarımı, görsel iletişim, görsel algı.

* Araştırma Görevlisi, Nişantaşı Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi

** Doktor Öğretim Üyesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi

INVESTIGATION OF INFORMATION AND WAYSHOWING DESIGN FOR KINDERGARTEN IN TERMS OF VISUAL COMMUNICATION DESIGN: THE SAMPLE OF SADIKA SABANCI KINDERGARTEN

M. Emir FİDAN*, Mehmet Emin KAHRAMAN**

Abstract

The information and wayshowing design is a fundamental area in which the descriptive function of graphic language and visual communication is used. It concentrates on the problem of how the existing data in the natural environment can be transferred to the receiver better. The target audience and perception level are important both for educational processes and for providing solution for communication problems via visual language.

In this research, it is aimed to seek solutions to the problem of how to design the wayshowing and information for preschoolers. In this context, Sadıka Sabancı Kindergarten in Yıldız Technical University was chosen as a sample and interviews were made with the kindergarten teachers. Questions to determine both children's interest and the level of perception and connotation were asked to interviewees. Design criteria were discussed based on the level of visual perception. It is determined that the visual perception of children between the ages of 3-6 should be considered as a guiding factor in the design.

Keywords: information and wayshowing design, visual communication, visual perception.

* Research Assistant, Nişantaşı University, Faculty of Art And Design

** Lecturer/PhD, Yıldız Technical University, Faculty of Art And Design

Giriş

İnsanoğlu, en eski mağara resimlerinden günümüze iletişimde dil dışı göstergelerden yararlanmıştır. İşaret, sembol veya ikonlar, görsel iletişimi sağlayan tasarlanmış elemanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu görsel tasarım elemanları, evrensel dil ve anlamlar ile alıcıyı hedefe yönelik bilgilendirmektedir. Bu doğrultuda bilgilendirme ve yönlendirme tasarımının amacı da, insanın yapılandırılmamış olan ve erişilmesi istenen bilgiye daha kolay ulaşması için görsel çözümler sunmaktır.

Bilgilendirme ve yönlendirme tasarımında, grafik elemanların öncelikle mekân ve hedef kitleye uygun olması gerekmektedir. Kitlenin ve mekânın ihtiyaç ve zorunlulukları tasarım fikri, süreci ve uygulanması için elzemdir. Gelişim süreçleri göz önünde bulundurulduğunda insanın çevre ile kurduğu etkileşim düzeyi, yaş gibi etmenlere göre değişiklik gösterir.

İnsan, yaş ilerledikçe davranış türleri de değişen bir varlıktır. Gelişim psikolojisinin kurucusu Piaget'e göre çocukların gelişiminde; duyu-hareket, işlem öncesi, somut işlemler ve soyut işlemler olmak üzere dört ana aşama mevcuttur (Yaşar, 2005: 66). Bu süreçler göz önüne alındığında yaş ilerledikçe bireyin dış dünya (çevre, mekân, obje vb.) ile kurduğu etkileşimin düzeyleri farklılık gösterir.

İnsanın etkileşime girdiği dünyanın tasarımı, özellikle çocukluk döneminde görsel algı düzeyine uygun olmalı ve planlanmalıdır. Çukur ve Delice'ye (2011: 26) göre özellikle çocukluk döneminin görsel algısı, çocuk yaşam mekânları tasarımını yönlendirici bir parametre olarak ele alınmalıdır.

Bilgilendirme ve yönlendirme tasarımları da, mekâna ve kitleye özel geliştirilen görsel alfabelerle kullanıcıyla iletişim kurmayı amaçlar. Gerek bilgilendirme gerekse yönlendirme amacı taşıyan tasarımların ortak noktası, görsel iletişim ifade biçimleriyle kullanıcıyla seslenmektir. Passini'ye (1999: 83-84) göre bilgi tasarımı terimi, ister geleneksel ister elektronik araçlarla olsun, kelimeler, resimler, çizelgeler, grafikler, haritalar, resimli simgeler ve karikatürlerle iletişim anlamına gelir.

Yönlendirme amaçlı yüzey tasarımları mevcut bir yapıya uygulanabileceği gibi, mimari tasarım sürecinde yönlendirme sistemi gözetilerek de oluşturulabilmektedir. Durukan'a (2018: 47) göre okul öncesi çocukların fizyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarının incelenmesi, anaokulu tasarımı için etkili bir model önerebilir. Bu sebeple her iki seçenekte de kullanıcı deneyimi ve kullanıcının görsel algısı önem taşımaktadır.

Görsel algılama, görsel uyaranlar yoluyla bilgi edinme ve bu bilginin işlenip yorumlanması olarak tanımlanmaktadır (Akçin, 1993, 12). İletişim süreçlerinin tamamlanabilmesi hedef kitleye ve onun algı düzeyine, kapasitesine bağlıdır.

Görsel olanın tasarımı, hedef kitlenin algı düzeyi ve insan psikolojisi üzerine temellenir. Görsel algı düzeyi ve farklılıkları, alıcıya uygun mesajın yapılandır-

rılması için önem arz eder. Görsel algı ve görsel iletişim, birbirleriyle doğrudan ilişkili kavramlar olarak varlık gösterir. İletişim amacıyla tasarlanan iletilerin algılama süreçlerinden bağımsız olması düşünülemez. Görsel algı ve teorisine dair bilinç, tasarımcının kuramsal dayanakları arasında yer alır. Turgut (2013, 9), tasarımcıyı “içeriği ya da metni grafik dile dönüştüren görsel çevirmen” olarak tanımlar.

Bu çalışmanın konusu olduğu üzere, özellikle anaokulu seviyesindeki öğrenci kitlesi için tasarımda algı düzeyi önemli bir etmendir. Bu yaştaki çocukların görsel algısı, tasarım dili ve üslubu için belirleyici bir etmen olarak varlık göstermektedir.

Çalışma, bulgular ve yorum bölümü ile sonuç kısımlarıyla, bilgilendirme ve yönlendirmenin anaokulu öğrencileri için hangi algı düzeyinde ve ne şekilde tasarlanması gerektiği sorusuna cevap aramaktadır. Araştırmanın problemini, Piaget’in gelişim kuramına göre “işlem öncesi” dönemde yer alan Yıldız Teknik Üniversitesi Sadıka Sabancı Kreşi’ndeki öğrencilerinin algı, gelişim, dikkat düzeyleri oluşturmaktadır. Araştırma ile tasarım problemlerine kaynak teşkil etmesi amacıyla veriler toplanmıştır.

Kreş ve anaokulları, yasalar önünde iki farklı kurum türünü ifade etmesine rağmen zaman zaman aynı anlamda kullanılmaktadır. Farklılıkları mevzuatlar, bağlı buldukları kurumlar ve kabul ettikleri yaş gruplarına dayanmaktadır. Kreşler ülkemizde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı iken; anaokulları ise Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak varlık göstermektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’ne göre anaokulu: 36-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan okulu ifade etmektedir (MEB, 26 Temmuz 2014). Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmelik ise kreşi 0-36 aylık çocuklara hizmet veren kuruluş olarak tanımlamaktadır (MEB, 30 Nisan 2015)

Ele aldığımız Sadıka Sabancı Kreşi, yahut anaokulu, resmi internet sitesinde 36-72 aylık çocuklara hizmet vermek amacıyla kurulduğunu ve “kreş”e kabul şartının 2,5 yaşını (30 ay) doldurmuş olmak olduğunu belirtir. Kreş ve anaokulunu ayırt edici özellik olarak yaş grubu kabul edilirse, Sadıka Sabancı Kreşi anaokulu olarak da tanımlanabilir. Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük’e göre anaokulu: “Öğrenim çağına henüz gelmemiş 2-6 yaş arasındaki çocukları okul düzenine hazırlayan eğitim kuruluşu, ana mektebi” olarak; kreş ise “çocuk yuvası” olarak tanımlanır (TDK, ty.).

Tanımların ötesinde, okul öncesi eğitim veren tüm kurumlar için bilgilendirme ve yönlendirme tasarımlarının, evrensel nitelikte bir görsel dil ile yapılandırılması gerekliliği söz konusudur. Okuma yazma bilmeyen bu çağ çocukları için görsel anlatı formları en uygun iletişim araçları olarak karşımıza çıkmakta-

dir. Semboller, işaretler, illüstrasyonlar vb. görseller, herkesin anlayabileceği ve ulaşabileceği bir dil olma özelliğine sahiptir. Uçar'a göre (2014: 60), ilk ve temel iletişim sistemi olmasının yanı sıra evrensel niteliği yüzünden grafiksel sembollerle iletişim kurmak en kolay doğrudan ve uygun yoldur.

Yöntem

Araştırmada, amaca yönelik olarak nitel veri analizi tekniklerinden betimsel analiz yaklaşımı izlenmiştir. Birincil ve ikincil kaynak araştırması yapılmış; bu minvalde değinilen konularla ilgili literatür taraması ve araştırmanın konusu dâhilinde olan kişilerle görüşülerek bir saha araştırması yapılmıştır. Saha araştırması dâhilinde kurum kuralları gereği bazı kısıtlamalarla karşılaşmış; öğrencilerle herhangi bir görüşme gerçekleştirilememiştir. Bu sebeple yalnızca anaokulu yetkilileri, öğretmenleriyle görüşülmüş, bilgi ve birikimleri üzerine mülakat gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya tesir değil tespit odaklı yaklaşılmış ve beraberinde toplanan bilgiler işlenip yorumlanmıştır.

Evren ve örneklem

Araştırma evreni, en geniş kapsamıyla, okul öncesi çocuklar ve öğretmenleri dâhil olduğu kreş ve anaokulu çevresidir. Türkiye'deki anaokulu ve kreşler arasından İstanbul'da, Yıldız Teknik Üniversitesi'nde yer alan iki kreşten biri olan Yıldız Kampüsü'ndeki Sadıka Sabancı Kreşi örneklem olarak belirlenmiştir.

Sadıka Sabancı Kreşi, 1985 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi, Yıldız Kampüsü içerisinde 400 metrekare kapalı olmak üzere 800 metrekarelik bir alana kurulmuştur. Kreş, Sabancı Vakfı'nın "Kalıcı Eserler" olarak nitelendirdiği 120 yapıdan biridir. Bu eserler arasında 38 eğitim kurumu, 19 öğrenci yurdu, 16 öğretmenevi, 4 sağlık kurumu, 4 kütüphane, 5 spor tesisi, 16 kültür merkezi, 7 sosyal tesis ve 9 da katkı sağlanan eser yer almaktadır (Sabancı Vakfı, ty.1).

Sabancı Vakfı'nın yaptırıp kullanım hakkını Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlüğüne devrettiği kreş, adını Sabancı Holding'in kurucusu Hacı Ömer Sabancı'nın eşi olan Sadıka Sabancı'dan alır. Sadıka Sabancı, yaşadığı dönemde hayır işlerine destek vermiş, Sabancı Vakfı'na (tam ismiyle Hacı Ömer Sabancı Vakfı) tüm servetini bağışlamış ve 1975 yılında da Türkiye'de "yılın annesi" seçilmiştir. Sabancı Vakfı tarafından yaptırılan onun adını taşıyan Yıldız Teknik Üniversitesi, Yıldız Kampüsü'ndeki Sadıka Sabancı Kreşi dışında Ankara'da kütüphane, Adana'da ilköğretim okulu ve öğrenci yurdu, Artvin'de ise halıcılık atölyesi mevcuttur (Wikipedia, ty.).

Üniversite personelinin ve civardaki ailelerin çocuklarına tam gün eğitim vermekte olan anaokulunda 5 derslik, mutfak, yemek salonu ve bina dışında bir park bulunmaktadır (Sabancı Vakfı, ty.2).

Verilerin toplanması ve çözümü

Veriler literatür, görüşme ve gözlem kaynaklıdır. Saha araştırması dâhilinde mekâna yönelik gözlem tekniği kullanılmıştır. Bir başka veri toplama aracı olarak nitel çalışmalarda önerilen görüşme formu yaklaşımı izlenmiştir. Görüşme yüz yüze yapılmış, incelenen kurumun eğitimcileri ile toplu olarak gerçekleştirilmiştir. Görüşülenlere önceden belirlenmiş soruların yanı sıra keşif amacıyla başka sorular da yöneltilmiştir. Böylelikle yarı yapılandırılmış bir form üzerinden görüşme gerçekleştirilmiştir.

Görüşme soruları öğrencilerin görsel algı, çağrışım düzeyi, gelişim düzeyi, görme alanı, ilgi yönü gibi özelliklerini tespit etmek amacıyla yapılandırılmıştır. Yapılandırılan sorular aşağıdaki gibidir:

- Öğrenciler, kültürel kodlara hâkim midir?
- Görseller imgeler öğrencilerde çağrışımlar uyandırabilmekte midir?
- Öğrenciler, objeleri rengine göre ayırt edebilmekte midir?
- Öğrenciler, objeleri boyutuna göre ayırt edebilmekte midir?
- Hangi renkler öğrencilerin ilgisini çekmektedir?
- Ne tür görseller (fotoğraf, grafik, illüstrasyon vb.) öğrencide dikkat uyandırmaktadır?

Soru formatında yapılandırılmamış diğer görüşme konuları ise öğrencilerin ilgi, merak ve dikkat yönüyle ilgilidir.

Tüm bulgular, sahada yapılan gözlem ve görüşme kaynaklıdır. Bu veriler, araştırmanın geçerliğini artırmak amacıyla literatür ile desteklenerek yorumlanmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Bilgilendirme ve yönlendirme tasarımları, yerleştirileceği mekânla beraber ele alınmalıdır. Anaokulları ve kreşlerde mekân, genel olarak köşe diye tabir edilen farklı alt alanlara bölünmüş şekilde varlık gösterir. Çocuk merkezli alanlar, çocukların gün boyunca farklı vakitlerde ziyaret edecekleri muhtelif araştırma alanları ile düzenlenmektedir. Çalışma kapsamında yapılan gözlem, Sadıka Sabancı Kreş'i'nin mekânsal özelliklerini ortaya koymaktadır.

Bilgilendirme ve yönlendirme amaçlı tasarımların yapılandırılabilmesi için mekânı ve etkileşim içinde olduğu çevreyi tanımak elzemdir. Sadıka Sabancı Kreş'i'nde de her biri 'köşe' diye adlandırılan, birbirinden farklı bu mekânların var olduğu gözlemlenmiştir. Gözlem ve görüşme ile çalışılan mekânda ne tür bölümlerin olduğu öğrenilmiştir. Bu bölümler, bir anaokulunun hangi alanlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme ihtiyacı olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda mekân içinde oyun köşesi, zekâ gelişimine yönelik bir blok köşesi, kitap köşesi, evcilik köşesi, top havuzu, spor alanı, kukla köşesi, fen ve tabiat köşesi ve mekân dışında da hobi bahçesi gibi alanların varlığı kaydedilmiştir.

Bunun yanı sıra bilgilendirme ve mesajı iletme amacı taşıyan, mekân içerisine yerleştirilmiş bir takım görsel unsurlar da tespit edilmiştir. Tespit edilen unsurlar değerler eğitimi, duygular, mevsimler, belirli gün ve haftalar, hava durumu ve benzeri konuları işlemekte ve boyanıp kesilmiş, çizim içeren kâğıtlardan oluşmakta; genellikle duvarlara yapıştırılmış şekilde varlık göstermektedir. Duvarlara yapıştırılan görsel öğelerin, kurumdaki öğrencilerin fiziksel özelliklerine uyum göstermediği; görsellerin öğrencilerin görüş alanının dışında, yüksek bir konumlandırılmada olduğu yapılan gözlem ile tespit edilmiştir.

Marzollo'ya (1987) göre çocukların eğitimine yönelik mekânların en başarılı olanı, onların öz öğreniminin mümkün olduğu yerlerdir. Zira daha etkili öğrenme, doğrudan öğretmenden değil; öğrencinin kendi cevabını bulması şeklinde gerçekleşir. Bilgilendirme tasarımının da bu öğrenimi sağlamanın araçlarından biri olduğu muhakkaktır. Tüm bu görsel öğeler, resimsel anlatımlarla çocuk ile görsel bir iletişim kurma amacıyla oluşturulur.

Resimsel anlatımlar olan illüstrasyonlar metin, durum veya kavramları anlaşılır hâle getirme yetisine sahiptir. Açıklama ve anlaşılır hâle getirme işlevi, süslemenin ötesinde varlık gösterir. Gombrich'in (2007: 135) de aktardığı üzere "yazılar okuma yazma bilenler için ne ise, resimler de okuma yazma bilmeyenler için aynı şeydir". Bu sebeple okuma yazma bilmeyen okul öncesi çocuklarda tipografi bir karşılık bulmazken, illüstrasyon ise etkili bir anlatım aracı olarak öne çıkmaktadır.

Araştırmada bir diğer veri toplama yöntemi görüşmedir. Araştırma kapsamında yapılan görüşme ile hedef kitleye yönelik birçok bilgi edinilmiştir. Eğitimcilerle öğrencilerin görsel algısı, çağırışım kurma düzeyi, gelişim düzeyi, ilgi yönü ile ilgili sorular yöneltilmiştir. Tüm sorular bilgilendirme ve yönlendirme unsurlarının ne şekilde tasarlanması gerektiğine kaynak teşkil etmektedir.

Genel anlamda algılama, zihnin uyarıcılara anlam vermesi ve yorumlaması ile ilgili bir süreçtir. Algılamayı etkileyen etmenlerden biri de bireyin geçmiş deneyimleridir. Görüşmede, öğrencilerin imgelere yönelik görsel belleklerinin sınırlı olduğu belirtilmiştir. Örneğin bu yaştaki çocukların, siyah ve beyaza yüklenen matem ve barış gibi kültürel anlamları bilmediği öğrenilmiştir. Anaokulu düzeyindeki çocuğun karmaşık şekilleri bütün olarak algıladığı ve ayrıntılara odaklanmadığı ifade edilmiştir. Eğitimcilerin cevapladığına göre öğrenci, oyuncaklarını yalnızca oynanan objeler olarak ele almaktadır; bu objeleri rengi, kokusu, boyutu gibi özellikleriyle tanımlayamamaktadır.

Piaget'ye göre anaokulu çocuklarını kapsayan 2-7 yaş arası 'işlem öncesi dönem' olarak adlandırılır. Bu yaştaki çocuklar tek bakış açısının kendilerinininki olduğunu sanar ve henüz mantıklı düşünme yeteneğine sahip değildirler. Biliş-

sel gelişime göre mantıksal düşünme, ancak 11-12 yaşından sonra gerçekleşir (Yavuzer, 2000: 185).

Görüşülen öğretmenlere göre -nispeten yaşça büyük çocuklar hariç olmak üzere- küçük çocuklar, parça bütün ilişkisini henüz tam olarak algılayamamaktadır. Yavuzer'in (2000) ifade ettiğine göre de işlem öncesi dönemde çocuklar, maddeleri tek ve belirgin nitelikleriyle sınıflandırabilmektedir. Dolayısıyla bir kavramla ilgili bir görsel küçük çocuklarda anlatılmak istenen şey için ipucu işlevi görememektedir. Fakat görüşmede daha somut örneklerin bu dönem çocukları için anlaşılır olduğu öğrenilmiştir. Çocuğun zihninde bir imgenin karşılık bulabilmesi için onun görselinin gösterilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

Araştırmada öğrencilerin ilgi alanlarına yönelik bilgilere de ulaşılmıştır. Görüşülen kurumdaki öğretmenlere göre çocukların ilgisini daha çok çizgi film tarzında diye ifade ettikleri renkli illüstrasyonlar çekmektedir. Renk bağlamında başta kırmızı olmak üzere canlı renklerin çocuklar için dikkat çekici olduğu öğrenilmiştir. Güller'in (2007: 15) renk konusunda söyledikleri bu tespiti desteklemektedir. Ona göre sıcak renklerin havadaki titreşimleri daha kuvvetli olduğu için, soğuk renklere oranla gözü daha önce etkiler ve dolayısıyla çocukların ilk ilgilendikleri renk kırmızıdır.

Okuma yazma bilmeyen bu dönem çocukları için görsel iletişim kanalını kullanmak önemlidir. Bilişsel gelişimin yanı sıra öğrencilerin fiziksel gelişimi de göz önünde bulundurulmalı, mekâna yerleştirilecek olan tasarımların boyut, konum ve yerleşimlerine dikkat edilmelidir.

Sonuç

Bu çalışmada, Sadıka Sabancı Kreşi örneği ele alınarak okul öncesi kurumlarda bilgilendirme ve yönlendirme tasarımının yeri ve önemi anlaşılmasına çalışılmıştır. Hedef kitleye yönelik tasarım kriterlerini ortaya çıkarmak için kitlenin algı, çağrışım yetisi, gelişim düzeyi, görme alanı ve ilgi yönü ile ilgili özelliklerinin tespit edilmesi gerektiği belirlenmiştir. Bulguların ışığında tasarım ölçütleri açığa çıkarılmaya çalışılmıştır.

Okul öncesi dönemdeki çocuklara hitap edecek bilgilendirme ve yönlendirme tasarımları için şu temel hususlar tespit edilmiştir:

- Canlı ve sıcak renklerde tasarım,
- Yalın ve anlaşılır bir kompozisyon,
- Somut örneklerin kullanıldığı bir görsel dil,
- İllüstrasyon gibi gerçekliği ilgi çekici hâle getiren bir görsel ifade biçiminin kullanımı,
- Algılanabilir boyutlar ve çocukların görüş alanı içinde kalan bir konumlandırma.

Anaokulu ve kreşlerde mekân içerisinde farklı odak noktaları, farklı merkezler ve kısımlar bulunur. Bu kısımlar bilgilendirme ve yönlendirme tasarımlarına ihtiyaç duymaktadır. Bu okullara devam gösteren yaş aralığındaki çocuklar, iletişim sürecinde alıcı konumunda oldukları için çevredeki olumlu veya olumsuz tüm etkilere ve iletilere açıktır. Yaş aralığının algı düzeyine yönelik yapılacak tasarımlarda netlik önemlidir. Henüz görsel imgelere yönelik kültürel kodları kısıtlı olan veya öğrenmemiş olan çocuklar için görsellik, hayattan örneklerin illüstratif yorumları olarak tasarlanmalıdır. Bu sayede somutluktan uzaklaşmadan ve görsel tasarımın asıl işlevi olan “iletiyi alıcıya doğru aktarmak” ilkesi gerçekleştirilebilecektir.

Kaynakça

- Akçin, N. (1993). *Okuma Becerisinin Kazandırılmasında Görsel Algı Gelişiminin Rolü*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- “Anaokulu”. (tarih yok). *Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük*. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts. 2 Şubat 2019.
- Becer, E. (2015). *İletişim ve Grafik Tasarım*. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.
- Çukur, D. ve Delice, E. (2011). “Erken Çocukluk Döneminde Görsel Algı Gelişimine Uygun Mekan Tasarımı”. *Aile ve Toplum Dergisi*. 12(7). 25-36.
- Dağ, E. S. (2015). *İllüstrasyonun İkinci Altın Çağı*. İstanbul: Grafik Tasarım Yayıncılık.
- Durukan, A. (2018). “Adapting Experiential View in Kindergarten Design”. *Ponte: International Journal of Sciences and Research*. 74(3). 46-57.
- Gombrich, E. (2007). *Sanatın Öyküsü*. (E. Erduran ve Ö. Erduran, çev.). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Güller, E. (2007). *Sağlık Yapılarında Renk Olgusunun Özel Dal Hastaneleri Hasta Yak Odası Örneklerinde Araştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- “Kreş”. (tarih yok). *Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük*. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts. 2 Şubat 2019.
- Marzollo, J. (1987). *The New Kindergarten: Full Day, Child-centered, Academic: a Book for Teachers, Administrators, Practice Teachers, Teacher Aides, and Parents*. New York: HarperCollins Publishers.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (26 Temmuz 2014). Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1703.pdf>. 2 Şubat 2019.
- _____ (30 Nisan 2015). Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin Kuruluş ve İşleyiş Esaslar. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150430-4.htm>. 2 Şubat 2019.
- Passini, R. (1999). “Information Design: An Old Hag in Fashionable Clothes”. R. Jacobson (der.) *Information Design*. (83-98). Cambridge, MA: MIT Press.

- Pettersson, R. (2014). "Information Design Theories". *Journal of Visual Literacy*. 33(1). 1-94.
- Piaget, J. (1999). *Çocukta Zihinsel Gelişim*. (H. Portakal, çev.). İstanbul: Cem Yayınevi.
- Sabancı Vakfı.(tarih yok-1). Kalıcı Eserler. <http://www.sabancivakfi.org/tr/kalici-eserler>. 2 Şubat 2019.
- _____ (tarih yok-2). Sadıka Sabancı Kreşi. <http://www.sabancivakfi.org/tr/kalici-eserler>. 5 Şubat 2019.
- "Sadıka Sabancı". (tarih yok). *Wikipedia*. <http://en.wikipedia.org/wiki/Post-structuralism>. 1 Ocak 2017.
- Taşçıoğlu, M. (2013). *Görsel İletişim Platformu Olarak Kitap*. İstanbul: YEM Yayınları.
- Turgut, E. (2013). *Grafik Dil ve Anlatı Biçimleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Uçar, T. F. (der.) (2013). *Görsel Kültür*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını.
- _____ (2014). *Görsel İletişim ve Grafik Tasarım*. İstanbul: İnkılâp Yayınları.
- Yaşar, Ş. (2005). "Öğrenme ve Öğretme Sürecinin Kuramsal Temelleri". M. Gültekin (der.) *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*. (59-76). Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Yavuzer, H. (2000). *Çocuk Psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.